

SERVICE SOM STÖDER RÖRLIGHETEN (23 § i socialvårdslagen)

Tjänster för äldre, tjänster för barnfamiljer, tjänster för personer i arbetsför ålder Grunder för beviljande

Service som stöder rörligheten ska ordnas för personer som har långvarig nedsatt rörelseförmåga och som inte klarar av att självständigt använda allmänna trafikmedel på grund av sjukdom, skada eller någon annan liknande orsak som ger nedsatt funktionsförmåga och som behöver service för att kunna utträta ärenden eller på grund av något annat behov som hör till det dagliga livet.

Enligt 23 § i socialvårdslagen är en tillgänglig och fungerande allmän kollektivtrafik inklusive anrops- och servicetrafik det främsta sättet att ordna sådan rörlighet som lämpar sig för alla. Individuella färdtjänster ordnas inte för en person som är berättigad till färdtjänster eller ersättande av kostnaderna för dem med stöd av någon annan lag. Service som stöder rörligheten i enlighet med socialvårdslagen är dock en primär service jämfört med stöd för rörligheten av en person med funktionsnedsättning i enlighet med lagen om funktionshinderservice.

Följande kriterier ska uppfyllas för att servicen ska bli beviljad:

- Sökanden har långvariga svårigheter att röra sig, som beror på att hens funktionsförmåga är nedsatt (fysisk, psykisk, social, kognitiv).
- Service som stöder rörligheten möjliggör att sökanden kan bo hemma och främjar funktionsförmågan, förmågan att klara sig och social växelverkan.
- Sökandens rörlighet möjliggörs inte tillräckligt med transporthjälp av anhöriga och närstående.
- Sökanden har hjälpmedel för rörligheten i daglig användning eller hens rörelseförmåga är på annat sätt märkbart nedsatt.

Service som stöder rörligheten beviljas inte i följande situationer:

- Klienten har ett fordon i sin användning som hen självständigt klarar av att använda.
- Klienten klarar av att använda kollektivtrafik med en följeslagare.

Klienten kan beviljas högst 8 enkelresor i månaden. Om det i sökandens familj finns ett fordon som till exempel en familjemedlem kan använda minskar det antalet resor som beviljas med hälften.

Reseområdet för resor är i regel området för sökandens egen kommun. Av grundad anledning kan det med tjänsteinnehavarens individuella övervägande definieras ett avvikande reseområde för resorna (till exempel till ett kommuncentrum som närmare och som är beläget på grannkommunens område). Orsaken till ett avvikande reseområde kan vara även ett behov att organisera servicehelheten för klienten på det ändamålsenligaste eller rimligaste sättet med tanke på kostnader.

Färdtjänst för klienter inom boendeservice

Färdtjänst enligt socialvårdslagen beviljas i regel inte sådana som bor i servicebostäder ifall det ordnas färdtjänst i enheterna. En person som bor i serviceboende med heldygnsomsorg enligt socialvårdslagen kan det i regel beviljas 2–4 enkelresor per månad, eftersom behovet av nödvändiga resor för att utträta ärenden är mindre tack vare den service som ingår i boendeservicen.

Av grundad och exceptionell anledning kan resor beviljas genom individuell prövning i större grad än vad som nämnts ovan i en situation då man genom att bevilja resor kan ordna servicehelheten

för klienten på det mest ändamålsenliga sättet och på det rimligaste sättet med tanke på kostnaderna.

Ekonomisk behovsprövning

Resor beviljas utgående från sökandens funktionsförmåga och i beviljandet följs ekonomisk behovsprövning beträffande inkomster och förmögenhet. Servicen riktas i första hand till att möjliggöra nödvändig rörlighet för de personer som har det ekonomiskt svårast. Beslutet om servicen fattas utifrån en genomgripande bedömning av sökandens individuella funktionsförmåga och ekonomiska situation. Inkomstgränserna är riktgivande, dvs. servicebeslutet kan inte endast grunda sig på inkomstgränserna.

Som inkomster beaktas (brutto):

- Skattepliktiga och skattefria inkomster innan skatter dras av för servicetagaren och den person som lever med hen i gemensamt hushåll (äktenskap eller samboförhållande)
- Förvärvs- och kapitalinkomster samt
- Skogsinkomst.

Som inkomster beaktas inte bostadsbidrag, fronttillägg, extra fronttillägg, handikappbidrag, vårdbidrag för pensionstagare, studiepenning och vuxenstudiepenning samt bostadstillägg till studiestödet, barnbidrag, underhållsbidrag och underhållsstöd och inte heller stöd för närståendevård.

Riktgivande inkomstgränser (bruttoinkomster):

- Ensamstående, inkomster 1 400 €/mån
- Personer som bor i gemensamt hushåll, 2 400 €/mån

Krigsinvalidier och frontveteraner

Ändringen (54/2019) i lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988) har trätt i kraft 1.11.2019. Efter lagändringen är hemservice för frontveteraner och krigsinvalidier likadan till innehåll och omfattning. Statskontoret ersätter kostnaderna för de resor som beviljats frontveteraner och krigsinvalidier med stöd av socialvårdslagen till välfärdsområdet, varvid samkommunens riktande av service och begränsande av service, vilka baserar sig på bundenhet till anslag inte behöver användas i detta avseende.

I enlighet med Statskontorets anvisningar följs följande villkor när det gäller service som stöder rörlighet vid beviljandet av resor för frontveteraner:

- Krigsinvalidernas och frontveteranernas inkomster beaktas inte då service som stöder rörligheten beviljas.
- Antalet resor är inte begränsat utan de ska beviljas enligt behov.
- Resor för ärendehantering och rekreation kan utöver den egna kommunen riktas till grannkommuner.
- Det tas inte ut en självriskandel för resorna av frontveteraner.

Motsvarande villkor följs även i beviljandet av resor för krigsinvalidier, som är berättigade till ersättningar av Statskontoret. Med frontveteran avses enligt lagen om rehabilitering av frontveteraner en person som har tilldelats frontmanna-, fronttjänst- eller fronttecken.

Tilläggstjänster för färdtjänst

Service som stöder rörligheten kan genomföras bland annat som färdtjänst eller som en kombination av färdtjänst och allmän kollektivtrafik. Färdtjänst innefattar de resor som har beviljats kunden i servicebeslutet och sedvanlig assistans av taxichauffören. Rätt till rullstolstaxi och assistanstillägg kan beviljas som tilläggstjänster till färdtjänst.

Det har fastställts separata grunder för beviljande av tilläggstjänster:

- Klienten kan beviljas rätt till assistanstillägg som debiteras av taxin om klienten har rätt till rullstolstaxi och klienten behöver sådan assistans i samband med resan som avviker från den normala assistans som ingår i färdtjänsten.
- Klienten kan beviljas rätt till rullstolstaxi om klienten inte själv kan använda vanlig taxi ens med assistans.